

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 1. juli 2014
Enhed: Sundhedsjura og læ-
gemiddelpolitik
Sagsbeh.: SUMIHO
Sags nr.: 1403516
Dok nr.: 1487115

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 18. juni 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 898 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 898:

"Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 17. juni 2014 om psykisk syges adgang til at tegne forsikringer."

Svar:

- . / . Vedlagt oversendes mit talepapir vedr. samrådsspørgsmål A1.
- . / . Som opfølgning på samrådet vedlægger jeg endvidere en række standardblanketter, som bruges af forsikringsselskaberne i forskellige situationer i forbindelse med indhentning af helbredsoplysninger.

Yderligere oplysninger og blanketter kan ses på Forsikring og Pensions hjemmeside:

http://www.forsikringogpension.dk/medlemmer/Alt-om-helbredsoplysninger/Blanketter/Sider/Blanketter_og_laeger.aspx

og på Lægeforeningens hjemmeside:

http://www.laeger.dk/portal/page/portal/LAEGERDK/Laegerdk/R%C3%A5dgivning%20og%20regler/RET_OG_ETIK/LAEGERS_PLIGTER/OPLYSNINGER_M_PATIENTENS_SAMTYKKE

Jeg har bl.a. noteret mig, at forsikringstageren med sin underskrift på helbredsattesten attesterer, at forsikringstager har gennemlæst besvarelsen inden afsendelsen til forsikringsselskabet samt, at samtykkeblanketten indeholder en passus om, at forsikringstager informeres, når og til hvilket formål selskabet bruger samtykkeblanketten til at indhente oplysninger.

Nogle blanketter udfyldes i forbindelse med en samtale og/eller undersøgelse hos lægen. Her er forsikringstageren altså personligt til stede ved udfyldelsen og kan sammen med lægen nærmere gennemgå, hvad det er for oplysninger og vurderinger, som lægen udfylder blanketten med til forsikringsselskabets brug, inden forsikringstageren underskriver blanketten.

På Lægeforeningens hjemmeside findes også en række standardblanketter, som anvendes i ansættelsesforhold:

http://www.laeger.dk/portal/page/portal/LAEGERDK/Laegerdk/R%C3%A5dgivning%20og%20regler/RET_OG_ETIK/LAEGERS_PLIGTER/OPLYSNINGER_M_PATIENTENS_SAMTYKKE

[ning%20og%20regler/Attester/BLANKETTER/ARBEJDSRELATEREDE ATTESTER](#)

Som jeg redegjorde for på samrådet, er det efter sundhedsloven en forudsætning for, at en læge må videregive helbredsoplysninger om en patient til et forsikringssselskab eller en arbejdsgiver, at patienten giver et frivilligt og informeret samtykke til videregivelsen. Ellers forbyder lægen sig mod sin tavshedspligt.

Samtykket skal basere sig på fyldestgørende information og gives i forbindelse med det aktuelle behov for videregivelse. Samtykket skal indeholde oplysninger om, hvilken type oplysninger, der må videregives, til hvem og til hvilket formål, dvs. det skal være tilstrækkeligt præcist. Samtykket skal som det klare udgangspunkt være skriftligt og skal gives til den person, der er i besiddelse af og skal videregive oplysninger. Dvs. lægen skal have samtykket i sin besiddelse. Samtykket bortfalder senest et år efter, at det er givet, og det kan tilbagekaldes, så længe videregivelse ikke er sket.

Men reglerne om det informerede samtykke betyder ikke, at patienten på forhånd skal have gennemgået de nærmere oplysninger, som lægen på baggrund af samtykket påtænker at videregive. Oplysningerne skal blot være omfattet af samtykket.

Hvis patienten ønsker at kende de præcise formuleringer af lægens journalnotater m.v., kan patienten bede om aktindsigt i journalen og på den baggrund vurdere, om patienten ønsker oplysningerne videregivet. Er der elementer, som patienten ikke forstår den nærmere betydning af, kan patienten bede lægen forklare den sundhedsfaglige vurdering. Endvidere har patienter via sundhed.dk elektronisk adgang til dele af deres patientjournaler og kan ad den vej orientere sig om de præcise formuleringer i journalen.

Patientjournalen er lægens arbejdsredskab, hvor lægen noterer sine sundhedsfaglige vurderinger i de termer, der anvendes af de sundhedsfagligt kyndige. Jeg medgiver, at det som lægmand til tider kan være vanskeligt at forstå den nærmere ordlyd af journalen. Lægens journalnotater skal dog afspejle de undersøgelses- og behandlingssituationer, der har været, og hvor lægen har pligt til bl.a. at give patienten løbende information om sygdom, undersøgelser og påtænkt behandling m.v. På den måde bør patienten have kendskab til lægens vurderinger, konklusioner og anbefalinger.

Er man som patient uenig i lægens sundhedsfaglige vurdering, kan spørgsmålet påklages til Patientombuddet for en stillingtagen til, om lægens faglige virksomhed er i overensstemmelse med normen for almindeligt anerkendt faglig standard.

. / . Sundhedsstyrelsen har udstedt vedlagte bekendtgørelse og vejledning, hvor reglerne om videregivelse af helbredsoplysninger samt de nærmere krav til det informerede samtykke m.v. beskrives¹. Bekendtgørelsen sigter på at uddybe

¹ Bekendtgørelse nr. 665 af 14/09/1998 om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=21075>

lovens regler over for både patienter og sundhedspersoner og er bl.a. tilgængelig på sundhedsstyrelsen hjemmeside og retsinformation. Vejledningen er stilet til landets læger og sygehuse og findes ligeledes på retsinformation. I vejledningen nævnes specifikt situationen med videregivelse af helbredsoplysninger til forsikringsselskaber og arbejdsgivere.

Ministeriet bekendt er der ikke udarbejdet generelle pjecer m.v. der uddyber reglerne. På www.sum.dk foreligger generel information og links til lovgivningen.

Regionerne, der driver en stor del af sundhedsvæsenet og i den forbindelse er ansvarlig for, at lovgivningen overholdes, informerer på forskellig vis om tavshedspligten og reglerne for videregivelse af helbredsoplysninger. Fx har Region Hovedstaden på sin hjemmeside generel information om tavshedspligt, hvor samtykkereglerne beskrives.

På ministeriets forespørgsel har forsikringsselskabernes brancheforening Forsikring og Pension fremsendt vedlagte information om, hvordan kunderne informeres i forbindelse med, at de samtykker overfor forsikringsselskaber til indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger:

- . / . 1) Forsikring & Pensions "opmærksomhedsliste", der er sendt til alle medlemmer. Listen omtaler de forhold, som selskaberne bør oplyse kunderne om i forbindelse med afgivelse af samtykke.
- . / . 2) Forsikring og Pensions eksempler på selskabernes information til kunder i forbindelse med samtykke til indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger er vedhæftet. Der er eksempler fra både et livsselskab og et skadesselskab. Vær opmærksom på, at kun et af eksemplerne handler om situationen tegning/køb af forsikring. De to andre eksempler handler om samtykke til indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger, når der er anmeldt en skade.

Efter min opfattelse illustrerer det vedlagte, at forsikringsbranchen på behørig vis informerer forsikringstager og søger at sikre, at der alene indhentes nødvendige oplysninger.

Desuden oplyser Forsikring og Pension, at alle naturligvis kan ringe til Forsikringsoplysningen, som kan bidrage med information om, hvad man skal være særligt opmærksom på i forbindelse med samtykke til indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger, når man køber forsikring. Man kan ringe til Forsikringsoplysningen på tlf. 41919191 mellem kl. 10-13 på hverdage.

Med venlig hilsen

og vejledning nr. 161 af 16/09/1998 om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=21076>

Nick Hækkerup / Irene Holm